

วิธีดำเนินงาน

ในการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาสังคมศึกษา" ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรก่อนแล้วจึงได้กำหนดปัญหาของการวิจัย เพื่อจะได้กำหนดความมุ่งหมายในการวิจัย ขอบเขตและคำจำกัดความของการวิจัยให้แน่นอน เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากอาจารย์และนักศึกษาของวิทยาลัยครู 5 แห่งในส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นอาจารย์สอนวิชาสังคมศึกษา และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น ปีที่ 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด เพื่อถามอาจารย์และนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้คือ

3.1 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ ลักษณะของคำถามจะประกอบด้วยข้อมูลโดยทั่วไปของอาจารย์ และวิธีดำเนินการจัดกิจกรรม โดยกำหนดคำตอบให้เลือก เติมคำหรือข้อความ และแบบประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อนำคำตอบมาวิเคราะห์หาค่าเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบที่ได้จากการประเมินค่าและหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

3.2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา ความสนใจในการรวมกิจกรรม และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ลักษณะของคำถามจะเป็นแบบเติมคำหรือข้อความที่แสดงความคิดเห็น และการประเมินค่าการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่จัดขึ้นในแต่ละวิทยาลัยที่สุ่มไว้ ซึ่งคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำมาวิเคราะห์คำตอบเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าของคะแนนการรวมกิจกรรมของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อนำมาหาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนการเข้าร่วมกิจกรรมต่อไป

การทดลองแบบสอบถามดำเนินการดังนี้ คือ

นำแบบสอบถามที่ตรวจและแก้ไขแล้ว ไปตามอาจารย์สังคมศึกษา จำนวน 10 คน และนักศึกษา จำนวน 20 คน ซึ่งทำการสอนและศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยครูธนบุรี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นต้น ปีที่ 2 เพื่อนำผลมาแก้ไข แล้วจึงพิมพ์ใหม่เพื่อส่งให้กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อส่งไปยังวิทยาลัยครูทั้ง 5 แห่ง และเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2518 โดยทางไปรษณีย์ ซึ่งมีแบบสอบถามของอาจารย์ 50 ชุด แจกแต่ละ 10 ชุด และแบบสอบถามนักศึกษาแต่ละ 80 ชุด รวมทั้งหมด 400 ชุด จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน มีดังนี้

สถาบันฝึกหัดครู	แบบสอบถามอาจารย์		แบบสอบถามนักศึกษา			
	จำนวนส่ง	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนส่ง		
วิทยาลัยครู ฉะเชิงเทรา	10	8	80	80	74	92.50
วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี	10	9	90	80	57	71.25
วิทยาลัยครูนครปฐม	10	10	100	80	80	100.00
วิทยาลัยครูพระนคร- ศรีอยุธยา	10	7	70	80	79	98.75
วิทยาลัยครูหมาน จอมบึง ราชบุรี	10	8	80	80	76	95

รวมจำนวนแบบสอบถามของอาจารย์ที่ได้รับคืนมาทั้งสิ้น 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84 และแบบสอบถามนักศึกษาที่ได้รับคืนทั้งหมด 366 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.5

4.2 ไปคัดลอกคะแนนสอบเฉพาะวิชาในหมวดสังคมศึกษาของนักศึกษาที่สุ่มไว้ เฉพาะวิชาที่ได้เรียนมาแล้วเมื่อศึกษาอยู่ชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมาเป็นคะแนนการเรียนวิชาสังคมศึกษา

5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแจกแจงความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดคะแนน (Weight) เป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert¹ ดังนี้

ทุกครั้ง	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้	1	คะแนน

นำมาคิดน้ำหนักของคำตอบ และนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร²

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่ามัธยฐานเลขคณิต}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่}$$

$$X = \text{คะแนนของ Code คือ 5, 4, 3, 2, 1}$$

$$N = \text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}$$

¹John W. Best, Research in Education (New Delhi: Prentice-Hall of India, 1963), pp. 164 - 165.

²ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 40.

คะแนนเฉลี่ยของการจัดกิจกรรมของอาจารย์ที่ได้นำมาจัด ดังนี้

4.60 - 5.00	คิดเป็นค่า	มากที่สุด
3.60 - 4.50	คิดเป็นค่า	มาก
2.60 - 3.50	คิดเป็นค่า	ปานกลาง
1.60 - 2.50	คิดเป็นค่า	น้อย
1.00 - 1.50	คิดเป็นค่า	น้อยที่สุด

จากนั้น นำคะแนนไปหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร³

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

นอกจากนี้ ยังได้คิดคะแนนการรวมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษา โดยกำหนดว่า มีความสนใจและเข้าร่วมทุกครั้ง ให้ 5 คะแนน เข้าร่วมบ่อยครั้ง ให้ 4 คะแนน เข้าร่วมบางครั้ง ให้ 3 คะแนน เข้าร่วมน้อยครั้ง ให้ 2 คะแนน และไม่เคยเลย ให้ 1 คะแนน เพื่อนำไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาที่สุ่มไว้ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนที่ไม่ได้เป็นทศนิยม⁴ คือ

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY}	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X	คะแนนการรวมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา
Y	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
N	จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 49.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 106.

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังกล่าว คัดแยกเป็นแต่ละวิทยาลัย และแยกตามเพศ
แล้วนำค่า r ที่หาได้ไปทดสอบความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยใช้ตารางที่ 8 หน้า 890
ของหนังสือเรื่อง "Statistics; An Introductory Analysis" ของ Taro Yamane⁵

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁵Taro Yamane, Statistics; An Introductory Analysis (New York:
A Harper International Edition, 1970), p. 890.